

บรรณานุกรม

1. เอกสารชิ้นค้นที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

1.1 เอกสารหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

จดหมายเหตุแห่งชาติ, หอ. เอกสารรัชกาลที่ 5 ท.49/29 พระราชกุมารและนักเรียน
สามัญที่ส่งไปเล่าเรียนเมืองต่างประเทศ (14 ส.ค. - 28 มี.ค. ร.ศ. 119)

เอกสารรัชกาลที่ 5 บ.14/1 เจ้านายและข้าราชการกรมวังคฤหา
ความเห็นจัดการเปลี่ยนแปลงระเบียบราชการแผ่นดิน (8 ม.ค. ร.ศ. 103)

เอกสารรัชกาลที่ 5 บ.14/4 พระราชดำรัสตอบความเห็นของผู้ที่จะให้
เปลี่ยนแปลงการปกครอง จ.ศ. 1247 (ร.ศ. 104)

เอกสารรัชกาลที่ 6 ส.บ.001/6 ความเห็นเรื่องควรจัดให้มีสมาชิก
รัฐมนตรีได้มีการทำและออกพระราชบัญญัติกำหนดหน้าที่ของสภา (21 - 30
เมษายน 2460)

เอกสารรัชกาลที่ 7 ท.14/3 ฐานะการเงินแผ่นดินและเงินสเตอร์ลิง
กับเรื่องลดราคาเงินบาท พ.ศ. 2474 (เกี่ยวกับต่างประเทศ) (15 ต.ค. -
5 ธ.ค. 2474)

เอกสารรัชกาลที่ 7 ท.15.3/1 ฐานะทางการเงินและตัดทอนงบประมาณ
เข้าสู่ศุลกาภ (8 ม.ค. 2468 - 8 เม.ย. 2469)

เอกสารรัชกาลที่ 7 บ.2.1/7 นายภักดี, นายไทย เห็นควรตั้งกฎหมาย
คอนสติติวชัน (5 ธ.ค. 2468)

เอกสารรัชกาลที่ 7 ม.7.5/1 จัดการประชานิบาล (เทศบาล)
(12 ส.ค. 2469 - 11 ก.ย. 2471)

จดหมายเหตุแห่งชาติ, หอ. เอกสารรัชกาลที่ 7 ม.7.5/2 พระราชบัญญัติเทศบาล
(16 เม.ย.2472 - มิ.ย.2475)

..... เอกสารรัชกาลที่ 7 ม.26.4/142 การปกครองโดยลักษณะเทศบาล ซึ่ง
อธิบายกิจกรรมสาธารณสุขทรงแสดงในที่ประชุมเทศา พ.ศ.2472 (19 - 28 พ.ย.
2473)

..... เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.6/2 กังองคมนตรี (2 ธ.ค.2468 - 28 มี.ค.
2474)

..... เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.6/3 พระราชบัญญัติองคมนตรี (27 ต.ค.2469 -
8 มิ.ย.2470)

..... เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.6/4 พระราชบัญญัติองคมนตรี (11 เม.ย. -
15 ส.ค.2472)

..... เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.6/9 การประชุมองคมนตรี (3 เม.ย.2470 -
7 พ.ค.2471)

..... เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.6/12 เบิกที่ประชุมกรรมการองคมนตรีและเรื่อง
ตั้งสภานายก อุปนายก และเลขาธิการ (3 ธ.ค.2470 - 8 เม.ย.2474)

..... เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.6/13 ข้อมบังคับสภากรรมการ องคมนตรี และ
เรื่องตั้งสภานายก อุปนายก และเลขาธิการ (8 ธ.ค.2470 - 15 มิ.ย.
2472)

..... เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.6/19 กรรมการองคมนตรีปรึกษาเรื่องพระราช-
บัญญัติที่ดิน ภาษีเรือ โรงร้าน และลักษณะมูลเกล้าฯ ถวายฎีกา (12 มิ.ย.
2471 - 21 เม.ย.2474)

จดหมายเหตุแห่งชาติ, หอ. เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.6/22 กรรมการองคมนตรี
ปรึกษาเรื่องประมวลแพ่ง (31 ม.ค.2472 - 13 ต.ค.2473)

เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.6/25 ให้กรรมการองคมนตรีถวายความเห็น
ด้วยเรื่องราชการต่าง ๆ (31 ธ.ค.2474)

เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.7/1 ตั้งอภิรัฐมนตรี (28 พ.ย.2468 - 21
ต.ค.2474)

เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.7/2 เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรีแสดงความเห็น
เรื่องให้จัดตั้งสภารัฐมนตรี (18 - 22 ก.ค.2469)

เอกสารรัชกาลที่ 7 สบ.2.42/317 ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (27
ธ.ค. - 17 ม.ค.2473)

เอกสารรัชกาลที่ 7 สบ.2.47/1 อภิรัฐมนตรี (9 เม.ย.2465 -
เม.ย.2471)

เอกสารรัชกาลที่ 7 สบ.2.47/32 บันทึกการปกครอง (23 ก.ค. -
1 ต.ค.2469)

เอกสารรัชกาลที่ 7 สบ.2.47/86 จัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง
(ความเห็น เซอร์ เอก วาร์กุก) (13 ต.ค. - 14 พ.ย.2470)

เอกสารรัชกาลที่ 7 สบ.2.47/242 ลับ. โปรดเกล้าฯ ให้ส่งบันทึก
ความเห็นของเสนาบดีกระทรวงต่างประเทศ นายเรมอนด์ บี. สตีเวนส์
พระยาศรีวิสารวาจา เรื่อง "เค้าโครงแห่งระบบการปกครองที่จะเปลี่ยน-
แปลง" (12 มี.ค.2474)

เอกสารรัชกาลที่ 7 สบ.2.52/335 เจ้าพระยามหิธร (3 ม.ค.2467 -
22 ธ.ค.2481)

ห้องสมุดควชิรญาณ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. จดหมายเหตุรัชกาลที่ 5 จ.ศ. 1236 มัคที่ 153 เล่ม 3 เรื่อง ปรีวีเคาน์ซิด แปลจากฉบับภาษาอังกฤษ

1.2 เอกสารสถาบันไทยคดีศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ไมโครฟิล์ม)

Great Britain Foreign Office. F. 1637/183/40, April 6, 1925.

_____. F. 2874/2874/40, February 22, 1927.

1.3 เอกสารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เอกสารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. ปีที่ 24 แฟ้มที่ 10/1 เรื่องกรณีสวรรคต

_____. ปีที่ 24 แฟ้มที่ 12 เรื่องกบฏแมนฮัตตัน

_____. ปีที่ 44 แฟ้มที่ 2 เรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศไทย

_____. ปีที่ 44 แฟ้มที่ 3 เรื่องสมาชิกของสมาคมหรือสโมสรคณะราษฎร

_____. ปีที่ 44 แฟ้มที่ 9 เรื่องคณะผู้เริ่มก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
กรมบังคับหมู่ลขอพระราชทานอภัยโทษ

_____. ปีที่ 44 แฟ้มที่ 27 เรื่องยึดอำนาจการปกครองเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน
2476.

_____. ปีที่ 158 แฟ้มที่ 16 เรื่องยุบสภาผู้แทนราษฎร

_____. ปีที่ 163 เรื่องกบฏบวรเดช

_____. ปีที่ 190 แฟ้มที่ 31 เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองค่าใช้จ่ายของประชาชน
ในภาวะคับขัน

_____. ปีที่ กม. แฟ้มที่ 2/30 เรื่องอาชญากรรมสงคราม

1.4 รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรี

รายงานการประชุมคณะกรรมาการราษฎร. ครั้งที่ 1/2475 (29 มิถุนายน 2475)

รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรี. ครั้งที่ 11/2475 (24 มกราคม 2475)

_____. ครั้งที่ 12/2476 (18 มิถุนายน 2476)

_____. (ลับ) ครั้งที่ 1-5/2477 เรื่องการสละราชสมบัติ

_____. ครั้งที่ 6/2478 (17 เมษายน 2478)

_____. ครั้งที่ 23/2482 (3 กรกฎาคม 2482)

_____. ครั้งที่ 18/2483 (24 กรกฎาคม 2483)

_____. ครั้งที่ 47/2484 (23 สิงหาคม 2484)

_____. ครั้งพิเศษ/2484 (11 ธันวาคม 2484)

_____. ครั้งพิเศษ/2487 (15 สิงหาคม 2487)

_____. ครั้งพิเศษ/2487 (17 สิงหาคม 2487)

_____. ครั้งที่ 2/2487 (30 สิงหาคม 2487)

_____. ครั้งที่ 8/2487 (18 ตุลาคม 2487)

_____. ครั้งพิเศษ/2488 (2 กรกฎาคม 2488)

_____. ครั้งพิเศษ/2488 (14 ตุลาคม 2488)

_____. ครั้งพิเศษ/2488 (15 ตุลาคม 2488)

_____. ครั้งพิเศษ/2488 (19 ตุลาคม - 30 พฤศจิกายน 2488)

2. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร. (สมัยที่ 1) ครั้งที่ 16/2476 วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2476.

_____ . (สมัย) ครั้งที่ 8/2483 วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2483.

_____ . (สมัย) ครั้งที่ 8/2489 วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2489.

_____ . (สมัย) ครั้งที่ 13/2489 วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2489.

_____ . (สมัย) สมัยที่ 1 ครั้งที่ 3/2490 วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2490.

_____ . (สมัย) ครั้งที่ 7/2491 วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2491.

_____ . วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2500.

3. ประกาศของทางราชการ

"พระราชบัญญัติเคาน์ซิลออฟสเตต," ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 1 จ.ศ.1236 (พ.ศ. 2417)

"พระราชบัญญัติปรีวีเคาน์ซิล," ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 1 จ.ศ.1236 (พ.ศ.2417)

"ประกาศว่าด้วยการตั้งเคาน์ซิล," ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 1 จ.ศ.1236 (พ.ศ.2417)

"พระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพ ร.ศ.116," ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 14 ร.ศ.116 (พ.ศ.2440)

"พระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลหัวเมือง ร.ศ.127," ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 25 ร.ศ.127 (พ.ศ.2451)

"ประกาศตั้งสภานายกและกรรมการสภาการคลัง," ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 39 แผนก กฤษฎีกา ภาค 1 พ.ศ.2465.

"พระราชดำรัสในวันเปิดประชุมองคมนตรี," ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 42 ตอนพิเศษ
พ.ศ. 2465.

"พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475," ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 49 ลงวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2475.

"รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม," ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 49 ลงวันที่ 10
ธันวาคม พ.ศ. 2475.

"พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำรัฐประหาร พุทธศักราช 2490," ราชกิจจานุเบกษา,
เล่ม 64 ตอน 62 ลงวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2490.

4. หนังสือพิมพ์

กรุงเทพเคลิเมนต์ ฉบับวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2474.

ไทยใหม่ ฉบับวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2488.

พิมพ์ไทย ฉบับวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2489.

พิมพ์ไทย ฉบับวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2490.

พิมพ์ไทย ฉบับวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2491.

พิมพ์ไทย ฉบับวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2491.

พิมพ์ไทย ฉบับวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2491.

พิมพ์ไทย ฉบับวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2491.

พิมพ์ไทย ฉบับวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2491.

ศรีกรุง ฉบับวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2475.

ศรีกรุง	ฉบับวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2477.
ศรีกรุง	ฉบับวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2489.
ศรีกรุง	ฉบับวันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2489.
ศรีกรุง	ฉบับวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2490.
สยามนิกร	ฉบับวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2490.
สยามรัฐ	ฉบับวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2495.
สยามรัฐ	ฉบับวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2520.

5. หนังสือ

5.1 หนังสือภาษาไทย

กมล สมวิเชียร. ประชาธิปไตยกับสังคมไทย พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

_____. พัฒนาการเมืองไทย พระนคร: โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2513.

กระมล ทองธรรมชาติ. ความรู้เรื่องรัฐธรรมนูญไทย กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เพ็ญอักษร, 2518.

_____. วิวัฒนาการของระบอบรัฐธรรมนูญไทย พระนคร: บรรณกิจแพรวกิ้ง, 2520.

เกียรติ (สละ ลิขิตกุล). พงศาวดารการเมือง พระนคร: สำนักพิมพ์เกียรติศักดิ์, 2493.

_____. เรื่องของนายควง พระนคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษรเสรีแผนกการพิมพ์, 2513.

เกียรติชัย พงษ์พานิชย์. การปฏิวัติ 2475 พระนคร: แพร่พิทยา, 2514.

ชจร สุขพานิช. เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระนคร:
โรงพิมพ์มหามงกุฎราชวิทยาลัย, 2497.

ชจค์ภัย บรูซพ็จน. การเมืองและพรรคการเมืองของไทยนับแต่ยุคแรกถึงปัจจุบัน
พระนคร: โอเคียนสโตร์, 2511.

เขียน ซีรวิทย์. ระบบการปกครองญี่ปุ่น พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2511.

คณะอาจารย์ผู้ทำการวิจัย. รายงานผลการวิจัย : ลักษณะบางประการของสถาบันสังคม
ไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.

ควง อภัยวงศ์. การต่อสู้ของข้าพเจ้า พระนคร: สำนักพิมพ์ประมวลสาส์น, 2501.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. พระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เล่ม 3 พระนคร: กุรุสภา, 2506.

จุลจักรพงษ์, พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า. เจ้าชีวิต พระนคร: คลังวิทยา, 2515.

จรรยา กุวานนท์. ชีวิตการต่อสู้ของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม พระนคร: อักษรเจริญ-
ทัศน์, 2496.

จรรยา สุภาพ. หลังรัฐศาสตร์ พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

เจริญ ไชยชนะ. ประวัติศาสตร์ไทย พระนคร: เกษมบรรณกิจ, 2512.

ชด หัสบำเรอ และปรีชา สามัคคีธรรม. 35 ปีแห่งยุคประชาธิปไตย พระนคร: มิตร-
เจริญการพิมพ์, 2511.

ชลด ศรีศรากร. สันติบาลใต้ดิน พระนคร: โรงพิมพ์มิตรไทย, 2499.

- ชัย เรืองศิลป์. ประวัติศาสตร์ไทยสมัย พ.ศ. 2352 - 2453 คำนึงถึง พระนคร:
สำนักพิมพ์เรืองศิลป์, 2519.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. การเมืองการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทย (พ.ศ. 1893 - 2475) โรเนียวเย็บเล่ม, คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มกราคม 2519.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช และคนอื่น ๆ. สัตว์การเมือง พระนคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2513.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช และชิตติยา กรรณสูต. เอกสารการเมืองการปกครองไทย พระนคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518.
- ชาติ เขี่ยมกระแสนิช. เบื้องหลังพระปกเกล้าสละราชสมบัติ พระนคร: โรงพิมพ์วิทยานุกูล, 2516.
- จิต วิภาสขวัช. เขาสารภาพ พระนคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2503.
- เชาวน์วัศ สุกดลาภา. พรรคการเมือง พระนคร: เจริญวิทย์การพิมพ์, 2517.
- ณรงค์ สินสวัสดิ์ และ ดร. รอส บรีสเชีย. อุปสรรคของระบอบประชาธิปไตย พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.
- เดือน บุญนาค. ท่านปรีดีรัฐบุรุษอาวุโสผู้วางแผนเศรษฐกิจไทยคนแรก พระนคร: โรงพิมพ์ศิลปอักษร, 2500.
- ทรงสุร เลข, พระยา "การปฏิวัติ 24 มิถุนายน 2475" จากบันทึกพระยาทรงสุร เลข"
เบื้องแรกประชาธิปไตย บันทึกความทรงจำของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์สมัย 2475 - 2500 กรุงเทพฯ: สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย, 2516.

ทวน วิริยาภรณ์ (รวบรวมและจัดพิมพ์). พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท, พระ-
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระพุทธเจ้าหลวง, พระมหาธีรราชเจ้า, พระปกเกล้า,
พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ๓๓๓: ป.พิศนาคะการพิมพ์, 2507.

ทวี มุขชะโกษา. พระมหาธีรราชเจ้า พระนคร: แพร่พิทยา, 2506.

ไทรน้อย (เสลา เรชะรุจิ). 10 นายกรัฐมนตรี พระนคร: แพร่พิทยา, 2502.

_____. ประสบการณ์ 34 ปีแห่งระบอบประชาธิปไตย พระนคร: แพร่พิทยา,
2509.

_____. ประชาธิปไตย 42 ปี กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพร่พิทยา, 2518.

ชานินทร์ กรวิเชียร. ระบอบประชาธิปไตย กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, 2520.

นรนิติ เศรษฐบุตร และโกสินทร์ วงศ์สุววัฒน์. เมืองไทยในระบบรัฐสภา กรุงเทพ-
มหานคร: สำนักพิมพ์แพร่พิทยา, 2517.

เนตร เขมะโยธิน. ชีวิตนายพล พระนคร: โรงพิมพ์ดวงศึกษา, 2499.

บุญเรือง จุฬารักษา. การเมืองในประเทศไทย พระนคร: โรงพิมพ์มิตรไทย, 2489.

ประนต นันทิยะกุล. เหตุการณ์ทางการเมืองไทยตั้งแต่ 2475-2518 กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์, 2518.

ประบุท สิทธิพันธ์. ประวัติการเมืองไทย พระนคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2511.

ประยูร ภมรมนตรี. ชีวิต 5 แผ่นดินของข้าพเจ้า กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
เฟื่องอักษร, 2518.

ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์. รัฐสภาไทยในรอบสี่สิบสองปี (2475-2517) กรุงเทพมหานคร:
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ข.ชุมนุมช่าง, 2517.

ประวัติศาสตร์อเมริกาโดยสังเขป. กรุงเทพฯ: สำนักข่าวสารอเมริกัน, ม.ป.ป.

ปลาทอง. พรรคการเมือง พระนคร: สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2508.

ดิน ชูณหะวัณ. ชีวิตกับเหตุการณ์ของจอมพล ดิน ชูณหะวัณ พระนคร: โรงพิมพ์
ประเสริฐศิริ, 2513.

พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทักษ์. ประชาธิปไตยกับกระบวนการเมืองในประเทศไทย พระนคร:
โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2512.

ไพฑูรย์ เครือแก้ว. ลักษณะสังคมไทย พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: บพิธ, 2518.

ไพฑูรย์ ช่างเขียน. ลักษณะสังคมและการปกครองไทย พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช,
2514.

ไพโรจน์ ชัยนาม. กฎหมายรัฐธรรมนูญ พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และการเมือง, 2482.

_____. คำอธิบายกฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ เล่ม 2 พระนคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2495.

_____. สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญต่างประเทศกับระบอบการปกครองของไทย
นครหลวงฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.

รอง ศยามานนท์. ประวัติศาสตร์ไทยในระบอบรัฐธรรมนูญ กรุงเทพมหานคร: สำนัก
พิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ราโชทัย, หม่อม. คำนำจกหมายเหตุและนิราศลอนดอน ม.ป.พ., 2461.

วิชัย ประสงค์ลิขิต. การปฏิวัติรัฐประหารในสมัยประชาธิปไตยแห่งประเทศไทย

_____. แผ่นดินพระปกเกล้าฯ พระนคร: อักษรสาส์น, 2505.

วิเทศกรณีย์. ความเป็นมาแห่งระบอบประชาธิปไตย พระนคร: โรงพิมพ์เจริญธรรม,
2511.

_____. ชีวิตและการต่อสู้ของ 50 รัฐมนตรี พระนคร: โรงพิมพ์มิตรเจริญ, 2506.

สงบ สุริเยนทร์. ประวัตินายกรัฐมนตรี พระนคร: โรงพิมพ์ประจักษ์การพิมพ์, 2514.

สงวน อึ้งคง. สิ่งแรกในเมืองไทย พระนคร: แพร่พิทยา, 2502.

สมพงษ์ เกษมสิน. การปกครองไทย กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2515.

สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย; รวบรวม. เบื้องแรกประชาธิปไตย พระนคร: มิตร-
นราการพิมพ์, 2516.

สมุทร สุรักชกะ. 26 การปฏิวัติไทยและรัฐประหารสมัย 2089-2502 พระนคร:
โรงพิมพ์สื่อการพิมพ์, 2507.

สว่าง ลานเหลือ. 37 ปีแห่งการปฏิวัติ. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.

สิริ เปรมจิตต์. ประวัติศาสตร์ไทยในระบอบประชาธิปไตย 30 ปี พระนคร: โรงพิมพ์
เฟื่องอักษร, 2517.

เสนีย์ ปราโมช. พัฒนาการเมือง พระนคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2513.

หยุด แสงอุทัย. พรรคการเมือง กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พินเนส, 2507.

อุดม เขยกิจวงศ์. การเมืองในประวัติศาสตร์ไทย กรุงเทพมหานคร: เฟื่องอักษร,
2517.

5.2 หนังสือภาษาอังกฤษ

Brinton, Christopher, and Wolff. A History of Civilization
New Jersey: Printice-Hall Inc., 1967.

- Carter, Gwendolen. The Government of the United Kingdom Harcourt: Brace & Wored Inc., 1967.
- Coast, John. Some Aspect of Siamese Politics. New York: Insti-
tution of Pacific Relation, 1953.
- Dunning W.A. A History of Political Theories : Ancient and
Medieval. New York: Macmillan Company, 3rd Printing,
1956.
- Finer, Herman. Theory and Practice of Modern Government.
New York: Henry Holf and Company, 1950.
- Jacobsen, G.A., and Lipman M.H. Political Science. Barnes and
Noble, 1969.
- Nakata, Thinapan. The Problem of Democracy in Thailand : A Study
of Political Culture and Socialization of Colledge
Student. Bangkok: Praepittaya International, 1975.
- Nuechterlein. Thailand and the Struggle for Southeast Asia
New York: Cornell University Press, 1965.
- Odegard, Peter H., and Rosenblum, Victor. Documents and Reading
in American Government. New York: Holt, Rinehart and
Winston
- Palmer, Norman D. The Indian Political System. Boston: Houghton
Mifflin, 1961.

Prosser, C.W., and Sharp, M. A Short Constitutional History of England. London: Longmans, Green and Company, 1933.

Pye, Rucian. Aspects of Political Development. Boston: Little and Brown, 1966.

Rigg, Fred W. Thailand : The Modernization of a Bureaucratic Polity. Honolulu: East-West Center Press, 1966.

Syamanada, Rong. A History of Thailand. Bangkok: Thai Wattana Panich, 1973.

Thompson, Virginia. Thailand : The New Siam. New York: Macmillan Company, 1941.

Wilson, David. Politics in Thailand. New York: Cornell University Press, 1966.

Wyatt, David. Politics Reform : Education in the Reign of King Chulalongkorn. Bangkok: Thai Watana Panich, 1969.

Yanaga, Chiloshi. Japan Since Perry, New York: McGraw-Hill Book Company, Inc., 1949.

6. วิทยานิพนธ์

เกียรติชัย พงษ์พานิช. "การปฏิวัติ พ.ศ. 2475 กับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมืองการปกครองของไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.

- ชจักษ์ บุษบพันธ์. "กำเนิดพรรคการเมืองในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
บัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.
- จุลลา งอนรด, ม.ล. "กำเนิดและความเป็นมาของลัทธิชาตินิยมในประเทศไทย."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2513.
- เฉลิม มะลีลา. "รัฐประหาร 2500 ในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
แผนกวิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. "การเมือง-การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทยสมัยอยุธยา-รัตน-
โกสินทร์ (พ.ศ. 1893-2475)." งานวิจัย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2519.
- ชาอุทัย รัตนวิบูลย์. "บทบาทของอภิรัฐมนตรีในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้า
อยู่หัว." วิทยานิพนธ์ แผนกวิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2519.
- นิคม จารุมณี. "กบฏบวรเดช พ.ศ. 2476." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชา
ประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- มีทนา เกษกมล. "การวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ เรื่องการเมืองและการปกครองใน
รัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
แผนกวิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- วีณา มโนพิโมกษ์. "ความขัดแย้งภายในคณะราษฎร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ศิริรัตน์ นีละคุปต์. "การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ เรื่องประชาธิปไตยในประเทศไทย."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2507.

สุชิน ศันติกุล. "ผลสะท้อนทางการเมืองของรัฐประหาร พ.ศ. 2490." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร ปรัชญาบัณฑิต แผนกวิชาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

สุรีย์ อธิมุติภาพ. "การร่างรัฐธรรมนูญ 2492." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร ปรัชญาบัณฑิต แผนกวิชาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

สุวดี เจริญพงศ์. "ปฏิกริยาของรัฐบาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวต่อการเคลื่อนไหวตามแนวความคิดประชาธิปไตยและสังคมนิยม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร ปรัชญาบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

7. บทความและวารสาร

กระมล ทองธรรมชาติ. "สภาผู้แทนราษฎรในระบบการปกครองของไทย." วารสารสังคมศาสตร์ 8 (มกราคม 2514): 1-17.

โกสินทร์ วงศ์สุวรรณ. "ว่าด้วยรัฐสภาใน รัฐสภาสาร ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2518 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ.

ศีกฤทธิ ปราโมช, ม.ร.ว. "การเมืองไทย." วารสารธรรมศาสตร์ 1 (เมษายน 2515): 21-50.

ปราโมทย์ นาคธรรมพ. "อนาคตของประชาธิปไตยในประเทศไทย." รัฐศาสตร์สาร (มีนาคม-เมษายน 2516): 24-41.

พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทักษ์. "รัฐธรรมนูญกับความชอบธรรมแห่งอำนาจ." มหาวิทยาลัย ฉบับ 23 ตุลาคม 2516 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

วัลย์วิภา จรุงโรจน์, ม.ล. "แนวพระราชดำริทางการเมืองของรัชกาลที่ 7 (พ.ศ. 2468-2475)." วารสารประวัติศาสตร์ 1 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2519): 20-34.

ประวัติผู้เขียน

นางสาววิภาลัย สีระชัย เกิดเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2494 ที่จังหวัด
ฉะเชิงเทรา สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน เมื่อ พ.ศ. 2515
ศึกษาต่อที่บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2517 ปัจจุบันรับราชการ
ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 ที่โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร

